

Γεώργιος Βράνος
Διεύθυνση Ορχήστρας

Ο Γεώργιος Βράνος γεννήθηκε το 1969 στην Αθήνα. Από τον Ιούνιο του 2014 έως το 2017 ήταν Καλλιτεχνικός Διευθυντής της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης (Κ.Ο.Θ.).

Το 2010 διορίστηκε Επίκουρος Καθηγητής, το 2015 Αναπληρωτής Καθηγητής και από το Μάιο του 2019 είναι Καθηγητής στο Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας στη Θεσσαλονίκη, με γνωστικό αντικείμενο «Διεύθυνση Ορχήστρας». Συνεργάζεται με την Κ.Ο.Α., την Κ.Ο.Θ. και τις άλλες μεγάλες ελληνικές συμφωνικές ορχήστρες. Έχει διατελέσει Α' αρχιμουσικός και αναπληρωτής Γενικός Μουσικός Διευθυντής (Generalmusikdirektor) στην Όπερα του Regensburg και στην Κρατική Όπερα του Coburg, όπου ήταν και Καλλιτεχνικός Διευθυντής

της Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων του Coburg, ενώ επίσης διετέλεσε υπηρεσιακός Γενικός Μουσικός Διευθυντής στην Όπερα του Regensburg (G.M.D.). Παραγωγές όπως *Carmen*, *Norma*, *Lulu*, *Un ballo in maschera* κ.ά. καθώς και συμφωνικά κονσέρτα, πολλές φορές και με τη σύμπραξη της περίφημης παιδικής χορωδίας των Domsratzen και τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Όπερας του Regensburg, απέσπασαν ενθουσιώδεις κριτικές από τον γερμανικό, αλλά και το διεθνή Τύπο. Ως Β' αρχιμουσικός στην Όπερα του Pforzheim διηύθυνε εκτός του γνωστού ρεπερτορίου και αρκετές πρώτες εκτελέσεις, πολλές φορές και με τη σύμπραξη της Ορχήστρας Μουσικής Δωματίου της Νοτιοδυτικής Γερμανίας (Sudwestdeutsches Kammerorchester Pforzheim), ενώ παράλληλα ήταν και Καλλιτεχνικός Διευθυντής για δύο συνεχή χρόνια των καλλιτεχνικών εκδηλώσεων στο Μόναχο προς τιμήν της Μαρίας Κάλλας στο Gasteig και το Prinzregenten-Theater, με τη Συμφωνική Ορχήστρα του Μονάχου και την Ορχήστρα Kammerphilharmonie της Αγίας Πετρούπολης. Παράλληλα έχει συνεργαστεί και με άλλες Όπερες, όπως αυτή του Flensburg και της Trier στη Γερμανία. Ένας από τους στόχους του Γ. Βράνου ως Διευθυντή της Κ.Ο.Θ. ήταν η μεγαλύτερη δυνατή εξωστρέφεια της ορχήστρας και η εξοικείωση των νέων με τη συμφωνική μουσική. Τον Ιανουάριο του 2017 τιμήθηκε από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης για την συνεργασία του ως Διευθυντής της Κ.Ο.Θ. με τους φοιτητές μουσικών σπουδών του Πανεπιστημίου στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης του Α.Π.Θ. Από τις 01.09.2019 είναι Πρόεδρος του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας στη Θεσσαλονίκη.

Βιολοντσέλα της Κ.Ο.Θ.

Φωτογραφίες:

Αμάντα Πρωτίδου

Σύνολο Ξύλινων Πνευστών της Κ.Ο.Θ.

Γιώργος Χρυσοχοϊδης

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΚΑΙ Η ΒΙΝΤΕΟΣΚΟΠΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΑΥΛΙΑΣ

Επιμέλεια Εντύπου - Κείμενα: **Νίκος Κυριακού**
Σχεδιασμός: **Γιώργος Χρυσοχοϊδης**
Vector Copyright: **varijanta/123RF**

Όλη η Ελλάδα ένας Πολιτισμός

Η Κ.Ο.Θ. ΣΤΑ
**ΑΡΧΑΙΑ
ΣΤΑΓΕΙΡΑ**

Συναυλία βιολοντσέλων & συνόλου ξύλινων πνευστών της Κ.Ο.Θ.

Διεύθυνση Ορχήστρας:
Γεώργιος Βράνος

Έργα **Ντβόρζακ, Μπαχ, Σοστακόβιτς κ.α.**

Παρασκευή
28/8/2020
21:00

Οι εκδηλώσεις προσφέρονται δωρεάν από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Το μόνο αντίτιμο είναι το εισιτήριο για την είσοδο σε κάθε χώρο, όπου υπάρχει

Είναι υποχρεωτική η προκράτηση θέσης.
Προκρατήσεις εδώ
<https://digitalculture.gov.gr/>

Χορηγοί επικοινωνίας

Όλη η Ελλάδα ένας Πολιτισμός

Η Κ.Ο.Θ. ΣΤΑ
ΑΡΧΑΙΑ
ΣΤΑΓΕΙΡΑ

Παρασκευή
28/8/2020
21:00

Συναυλία βιολοντσέλων &
συνόλου ξύλινων πνευστών
της Κ.Ο.Θ.

Διεύθυνση Ορχήστρας:
Γεώργιος Βράνος

Βιολοντσέλα

Johann Pachelbel (1653-1706): Canon σε ρε, για ορχήστρα εγχόρδων 7'

Ο Γιόχαν Πάχελμπελ υπήρξε ένας από τους μεγαλύτερους Γερμανούς οργανίστες της εποχής του. Το παίξιμό του ξεχώριζε για την καθαρότητά του και την αφοπλιστική του λιτότητα, σε αντίθεση με τα επικρατούντα δεξιοτεχνικά παιχνίδια της εποχής. Οι συνθέσεις του χαρακτηρίζονται από μελωδικές εμπνεύσεις και αρμονική απλότητα. Το έργο του "Κανόνας σε ρε" είναι αρχικά γραμμένο για τρία βιολιά και μπάσο κοντίνουο, όπου τριάντα δύο διμετρες παραλλαγές, άλλοτε μελωδικές και άλλοτε ρυθμικές, κυλούν πάνω σ' ένα επαναλαμβανόμενο μπάσο. Όπως σε κάθε Κανόνα, έτσι κι εδώ, η κύρια μελωδία (οδηγός) ακολουθείται με μία χρονική διαφορά από τις υπόλοιπες φωνές (ακόλουθοι) και η πολυφωνία προκύπτει από το διαφορετικό χρόνο εισόδου της κάθε φωνής. Ο εναλλακτικός τίτλος του κομματιού είναι 'Κανόνας και Ζίγκα σε ρε', παραπέμποντας έτσι στον ομώνυμο ζωηρό χορό της εποχής μπαρόκ, με καταγωγή από τον παραδοσιακό βρετανικό χορό τζίγκ, με τον οποίο έπεφτε η αυλαία των παραστάσεων στο πρώιμο αγγλικό θέατρο.

Johann Sebastian Bach (1685-1750): Air σε ρε μείζονα από την Ορχηστρική Σουίτα αρ. 3 σε ρε μείζονα, BWV 1068 (μετ. Ζόραν Στέπιτς) 3'

Ο Γιάκομπ Σεμπάστιαν Μπαχ έγραψε συνολικά τέσσερις ορχηστρικές σουίτες (BWV 1066-1069) και τις ονόμασε ουβερτούρες, όρος που στο γερμανικό μπαρόκ αναφερόταν σε μία σουίτα με χορευτικά κομμάτια, η οποία ξεκινά με μία ουβερτούρα στο στυλ του γαλλικού μπαρόκ. Η 'Ορχηστρική Σουίτα αρ.3 σε μείζονα, BWV 1068' αποτελείται από έξι μέρη εκ των οποίων το πλέον διάσημο μέρος της είναι το δεύτερο, με την ονομασία Air (Αρία). Έχει ειπωθεί πως πρόκειται για την πλέον διάσημη μελωδία του μπαρόκ, γεγονός που, εν μέρει, οφείλεται και στη δασκευή για βιολί και πιάνο του Γερμανού βιολονίστα August Wilhelmj 'Air on the G string'. Στη σύνθεση του Μπαχ, όλα τα πνευστά σιωπούν αμέσως μετά το πρώτο μέρος αφήνοντας να ξετυλιχτούν υπέροχες μελωδικές γραμμές από τα έγχορδα, που φτάνουν όλο και πιο ψηλά, ερχόμενες σε αντίθεση με τις αδιάκοπες χαμηλές περιπλανήσεις του μπάσου, σε ένα τελικό αποτέλεσμα που κόβει την ανάσα.

Jacob Klein (1688-1748): Allegro con moto (μετ. Ζόραν Στέπιτς) 5'

Ο Τζέικομπ Κλάιν ο νεότερος υπήρξε ο πρώτος Ολλανδός συνθέτης που έγραψε έργα για βιολοντσέλο. Έγραψε συνολικά 36 σονάτες, εκ των οποίων οι μισές ήταν για βιολοντσέλο και δημοσιεύτηκαν ανά έξι. Στο έργο του 'Σονάτες, Op.1' οι έξι τελευταίες από τις δεκαοχτώ συνολικά σονάτες του (αρ. 13-18) είναι για βιολοντσέλο. Οι επόμενες εξάδες απαντώνται στα έργα 'Έξι σονάτες για βιολοντσέλο και μπάσο κοντίνουο, Op.3' (1740) και 'Έξι σονάτες για βιολοντσέλο και μπάσο κοντίνουο, Op.4' (1746). Οι σονάτες του Κλάιν θέτουν υψηλές τεχνικές προκλήσεις στους εκτελεστές, ενώ εισάγουν πλείστες καινοτομίες για την εποχή τους έχοντας χαρακτηριστεί ως 'απαράμιλλη γοητεία της μουσικής μπαρόκ'. Το γεγονός αυτό είναι αξιοσημείωτο αν σκεφτούμε πως ο Κλάιν ήταν ουσιαστικά ένας ερασιτέχνης τσελίστας και συνθέτης, που η κύρια ασχολία του υπήρξαν οι επιχειρήσεις.

Gabriel Faure (1845-1924): Pavane, σε φα δίεση ελάσσονα, op. 50 (μετ. Λίλα Μανώλα) 7'

Ο Γκαμπριέλ Φωρέ υπήρξε ένας συνθέτης και δάσκαλος της μουσικής, μεταξύ άλλων, που επηρέασε μεγάλο αριθμό δημιουργών του 20ου αιώνα. Η διάσημη 'Παβάνα' του είναι αρχικά γραμμένη για πιάνο και χορωδία, όμως ευρύτερα γνωστή είναι η ορχηστρική της εκδοχή. Ο όρος αναφέρεται στον ήμερο μεγαλοπρεπή χορό που ήταν διαδομένος κατά τον 16ο αιώνα στις αυλές των ευγενών. Ο Φωρέ ασχολήθηκε με μία παβάνα στο πλαίσιο της γενικότερης τάσης της ρομαντικής περιόδου να αναβιώνουν παλαιές φόρμες και ξεχασμένα στυλ μουσικής. Ο Φωρέ θεωρούσε την αρχική εκδοχή για πιάνο ως ένα κομψό αλλά ασήμαντο κομμάτι, ενώ ο διάσημος μαέστρος Σερ Άντριαν Μπόλτ το χαρακτήρισε απλά ως 'ένα κομμάτι κατάλληλο για φλερτ μεταξύ δύο χορευτών', χωρίς ιδιαίτερο βάθος συναισθημάτων. Όμως ο Φωρέ οραματιζόταν για την Παβάνα του μία ορχηστρική εκδοχή που θα την απογείωνε, κάτι που έπραξε το 1887 αφιερώνοντας το εντυπωσιακό τελικό αποτέλεσμα στην προστάτιδά του κόμισσα Ελιζαμπέτ Γκρεφούλ. Το κομμάτι στο σύνολό του διαπνέεται από ευγένεια και ηρεμία, με μία διάχυτη μελαγχολία, την οποία τονίζει η χαρακτηριστική διαφάνεια των απαλών ηχοχρωμάτων του Φωρέ.

Παναγιώτης Κουτσούρας: Κυκλάδες 3'

Το τραγούδι 'Κυκλάδες' σε μουσική Παναγιώτη Κουτσούρα και στίχους Στέργου Παπαπαστόλου περιλαμβάνεται στο δίσκο 'Παράξενα Πουλιά' του Δημήτρη Ζερβουδάκη. Η πρώτη εκτέλεση του τραγουδιού πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του κύκλου 'Κυριακάτικα Πρωινά της Κ.Ο.Θ.' στις 17 Απριλίου 2016, με το δημιουργό του στο τρίχορδο μπουζούκι, τον Κώστα Ματσίγκο στην κιθάρα και την Ιωάννα Κανάτσου στο τσέλο να συνοδεύουν το γνωστό τραγουδιστή. Εμείς θα το απολαύσουμε στη δασκευή του συνθέτη για σύνολο τσέλων.

Georgy Sviridov (1915 - 1998): Waltz από τη μουσική για το μυθιστόρημα του Α. Πούσκιν «Χιονοθύελλα» (μετ. Ν. Καρς & Ζόραν Στέπιτς) 4'

Ο Γκεόργκι Σβιρίντοφ υπήρξε ένας νεορομαντικός συνθέτης που η γραφή του επηρεάστηκε έντονα από τους ύμνους της Ορθόδοξης Ρωσικής Εκκλησίας και ενσωματώνει στοιχεία της ρωσικής μουσικής παράδοσης, τα οποία συνδυάζει με επιρροές από το κίνημα του νεορομαντισμού στην Ευρώπη και από μεγάλους ρομαντικούς συνθέτες της πατρίδας του, όπως ο Τσαϊκόφσκι. Η μελοποιημένη ποίηση και η λογοτεχνία καλύπταν ανέκαθεν σημαντικό μέρος των καλλιτεχνικών του αναζητήσεων και ιδιαίτερα τα έργα του Αλεξάντερ Πούσκιν. Το 1935 συνθέσσε έναν κύκλο από λυρικές ρομάντζες πάνω σε έργα του σπουδαίου Ρώσου ποιητή και συγγραφέα. Μία από τις πλέον δημοφιλείς ορχηστρικές του συνθέσεις αποτελεί το 'Βαλς' από το έργο 'Χιονοθύελλα' που είναι εμπνευσμένο από το ομώνυμο διήγημα του Πούσκιν, ενώ χρησιμοποιήθηκε το 1964 και στην κινηματογραφική μεταφορά του.

Dmitry Shostakovich (1906-1975): Waltz No.2 από την Jazz Suite αρ. 2 3'

Η 'Σουίτα για ορχήστρα Variété' γράφτηκε από τον Σοστακόβιτς το 1956, σε μία εποχή δηλαδή που ο συνθέτης είχε αναπνεύσει δημιουργικά μετά τον προ τριετίας θάνατο του Στάλιν, ενώ είχε αρχίσει να αναγνωρίζεται ευρέως και στο εξωτερικό. Πρόκειται για διαφορετικό έργο από τη 'Σουίτα για ορχήστρα τζαζ, αρ. 2' που είχε συνθέσει το 1938 για τη νεοσσοτατική Κρατική Ορχήστρα Τζαζ του Victor Knushevitsky. Η παρτιτούρα αυτού του έργου είχε χαθεί κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και μόλις το 1999 βρέθηκε ένα σπαρτίτο της. Για πολλά χρόνια συγχέονταν οι δύο σουίτες και αυτή του 1956 θεωρούνταν το χαμένο έργο του 1938. Η 'Σουίτα για ορχήστρα Variété' αποτελείται από οχτώ μέρη και έκανε πρεμιέρα στον δυτικό κόσμο (με τον λανθασμένο τίτλο) την 1η Δεκεμβρίου 1988 με τη Συμφωνική Ορχήστρα του Λονδίνου, υπό τη διεύθυνση του Μστισλάβ Ροστροπόβιτς. Σύμφωνα με τον ίδιο τον δημιουργό της τα μέρη της σουίτας μπορούν να παιχτούν με οποιαδήποτε σειρά.

Το πλέον γνωστό κομμάτι της σουίτας είναι το 'Βαλς αρ.2', λόγω της χρήσης του από τον Στάνλεϋ Κιούμπρικ στο κίνεριο άσμα του 'Μάτια Ερμητικά Κλειστά' (1999). Είχε χρησιμοποιηθεί στο σινεμά για πρώτη φορά στην ταινία 'The First Echelon' (1956). Στο σύνολό της η σουίτα είναι μία σύνθεση γεμάτη ζωντάνια και δυναμισμό, με μία ενορχήστρωση που παραπέμπει σε ορχήστρα των αιθουσών διασκέδασης της δεκαετίας του '20 και του '30. Φανερώνει την πλέον ανέμελη πλευρά του συνθέτη, χωρίς να υπολείπεται σε ιδιοφυία από τα υπόλοιπα έργα του.

Ξύλινα πνευστά

Antonin Dvořák (1841-1904): Σερενάτα για πνευστά σε ρε ελάσσονα, έργο 44, B.77 25'

I. Moderato, quasi marcia II. Tempo di minuet - Trio. Presto III. Andante con moto IV. Finale. Allegro molto

Ο Αντονίν Ντβόρζακ αποφάσισε να γράψει μία σερενάτα για πνευστά το 1878 βρισκόμενος σε μία συναυλία στη Βιέννη, όπου εντυπωσιάστηκε από μία εκτέλεση της 'Σερενάτας σε σι ύφεση μείζονα, Κ.361' του Μότσαρτ. Ο Ντβόρζακ ένιωσε την ανάγκη να μεταδώσει με ένα δικό του αντίστοιχο έργο τα έντονα και βαθιά συναισθήματα που του δημιούργησε η επονομαζόμενη *Gran Partita*, που αποτέλεσε μία τομή στις συνθέσεις για πνευστά έναν αιώνα πριν. Ολοκλήρωσε τη δική του σερενάτα πνευστών σε δύο μόλις εβδομάδες και την αφιέρωσε στο Γερμανό συνθέτη και μουσικοκριτικό Louis Ehlert, ευχαριστώντας τον με αυτό τον τρόπο για την αποθεωτική κριτική που έγραψε για τους 'Σλάβικούς Χορούς' του, η οποία συνετέλεσε τα μέγιστα στο να εκτοξευθεί η δημοτικότητα του ανερχόμενου, τότε, Τσέχου συνθέτη στη Γερμανία. Η πρεμιέρα της σερενάτας πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του ίδιου χρόνου στην Πράγα, υπό τη μουσική διεύθυνση του ίδιου του Ντβόρζακ. Το έργο μεταφέρει τη γοητευτική ατμόσφαιρα παλιότερων εποχών, παραπέμποντας σε μουσικές παραστάσεις που λάμβαναν χώρα μέσα στη ζεστή ατμόσφαιρα και τις εκλεπτυσμένες γραμμές των κάστρων του ροκοκό και τις παρακολούθουσες οι αριστοκράτες μαζί με το λαό. Η μουσική δίνει την ευχάριστη αίσθηση μιας ειδικής καθημερινότητας, ενώ ρυθμικά παραπέμπει σε παραδοσιακούς σλαβικούς χορούς, αφού η ζεστασιά που νιώθει μέσα του ο Ντβόρζακ, συνδυάζει αναμνήσεις από την αγαπημένη του πατρίδα και ακούσματα από τον κλασικισμό. Οι σχετικές αναφορές στην *Gran Partita* του Μότσαρτ είναι φυσιολογικά έντονες, αφού υπήρξε και η αρχική του εμπνευση για αυτή τη σερενάτα. Αργότερα ο συνθέτης προσέθεσε μέρη για βιολοντσέλο και κοντραμπάσο, θέλοντας να την εμπλουτίσει ακόμη περισσότερο. Ο Μπραμς υπήρξε επίσης λάτρης της σερενάτας για πνευστά του Ντβόρζακ χαρακτηριζοντάς την ως 'μία όμορφη, αναζωογονητική αποτύπωση ενός πραγματικού, πλούσιου και γοητευτικού ταλέντου που σπάνια συναντά κανείς'.

Νίκος Κυριακού